

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5795/2026
01.07.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Добриле Страјина и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник др Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужених Општине Кула, коју заступа Правобранилаштво Општине Кула и ЈКП "Комуналац" из Куле, уз учешће умешача на страни туженог ЈКП "Комуналац" из Куле, Компаније "Дунав осигурање" а.д.о. Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене Општине Кула изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1912/24 од 04.03.2025. године, у седници одржаној 01.07.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ се као неоснована ревизија тужене Општине Кула изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1912/24 од 04.03.2025. године.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене Општине Кула изјављеној против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1912/24 од 04.03.2025. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене Општине Кула изјављена против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1912/24 од 04.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П 93/2020 од 16.10.2023. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев тужиље делимично усваја. Ставом другим изреке, тужени су обавезани да тужиљи на име накнаде материјалне штете, солидарно, исплате за трошкове лечења 6.542,20 динара, са законском затезном каматом од пресуђења 16.10.2023. године до исплате. Ставом трећим изреке, део тужбеног захтева да се обавезу тужени да тужиљи по основу материјалне штете, солидарно, исплате за трошкове лечења преко досуђеног до траженог још и износ од 8.551,33 динара, као и на досуђени износ и законску затезну камату од подношења тужбе 16.01.2020. године до пресуђења 16.10.2023. године, је одбијен. Ставом четвртим изреке, тужени су обавезани да тужиљи по основу накнаде материјалне штете, солидарно, исплате за изгубљену зараду, за период од 15.04.2019.

године до 30.11.2020. године, износ од 820.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења 30.11.2020. године до исплате. Ставом петим изреке, део тужбеног захтева да се обавезу тужени да тужиљи по основу материјалне штете, солидарно, исплате за изгубљену зараду, за период од 15.04.2019. године до 30.11.2020. године, преко досуђеног до траженог износа још и износ од 1.120.362,00 динара, и законску затезну камату која доспева на начин наведен у том ставу изреке, је одбијен. Ставом шестим изреке, обавезани су тужени да тужиљи по основу материјалне штете, солидарно, плаћају месечну ренту у износу од 22.000,00 динара, почев од 01.12.2022. године, убудуће редовно, сваког месеца до 15.-ог у месецу, док постоје законски услови. Ставом седмим изреке, део тужбеног захтева да се обавезу тужени да тужиљи по основу материјалне штете, солидарно, исплате месечну ренту преко досуђеног до траженог износа још за износ од 26.048.00 динара, почев од 01.12.2022. године, је одбијен. Ставом осмим изреке, обавезани су тужени да тужиљи по основу нематеријалне штете, солидарно, исплате за душевне болове због умањене животне активности износ од 125.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 75.000,00 динара и за претрпљене физичке болове износ од 75.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом деветим изреке, део тужбеног захтева да се обавезу тужени да тужиљи по основу нематеријалне штете, солидарно, исплате за душевне болове због умањене животне активности, преко досуђеног до траженог још и износ од 275.000,00 динара, за претрпљени страх преко досуђеног до траженог још за износ од 75.000,00 динара иа за претрпљене физичке болове преко досуђеног до траженог још за износ од 75.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, је одбијен. Ставом десетим изреке, тужени су обавезани да тужиљи солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 352.650,00 динара, са евентуалном законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом једанаестим изреке, тужиља је ослобођена од плаћања судских такси.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1912/24 од 04.03.2025. године, жалбе тужиље и тужених, изјављене против пресуде Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П 93/20 од 16.10.2023. године, делимично усвојио, па је ту пресуду преиначио у побијаном, одбијајућем делу одлуке о главном захтеву који се односи на накнаду материјалне штете за трошкове лечења и на накнаду нематеријалне штете, тако што су тужени обавезани да тужиљи на име накнаде материјалне штете за трошкове лечења солидарно исплате износ од још 5.233,80 динара (укупно 11.776,00 динара), а на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањене животне активности износ од још 145.000,00 динара (укупно 270.000,00 динара), за претрпљени страх износ од још 42.000,00 динара (укупно 117.000,00 динара) и за претрпљене физичке болове износ од још 42.000,00 динара (укупно 117.000,00 динара), све са законском затезном каматом од 16.10.2023. године до исплате, док је првостепену пресуду укинуо у побијаном, усвајајућем и одбијајућем делу одлуке о накнади материјалне штете која се односи на изгубљену зараду и месечну ренту, као и у делу одлуке о трошковима поступка, па је предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење, а потврђена у преосталом, побијаном, а непреиначеном и неукинутом делу одлуке о главном захтеву (ставови 2, 3, 8. и 9. изреке), а жалбе тужиље и тужених, у том делу, су одбијене.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена Општина Кула је изјавила благовремену, посебну ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...10/23), и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), па је утврдио да је ревизија ревидента делимично неоснована, а делимично недозвољена.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је повређена око 17-18 часова, ...2019. године, када се бициклом кретала, уобичајеним путем, бетонском стазом која повезује улице Алексе Шантића и Ђуре Јакшића у Кули, а која се користи као пешачка и као бицикличка стаза. Стаза није обележена ни вертикалном, ни хоризонталном саобраћајном сигнализацијом и представља јавну површину, уз ограду дечијег изгралишта "Јарош", односно спортског терена оивиченог улицама Алексе Шантића, Ђуре Јакшића и Петра Драпина, заштитном мрежом дужине око 70 м и висине око 5 м, која је повезана за вертикалне стубове, причвршћене сајлом на горњем крају и око вертикалних стубова, док је доњи део слободан (није причвршћен). Мрежа је од стазе удаљена око 1-2м, а стаза се користи као пречица од улице Алексе Шантића до Улице Ђуре Јакшића. Стаза и дечије изгралиште "Јарош" налазе се на парцели у својини Општине Кула, као јавна својина. Тога дана, услед јаког ветра који је дувао максималном брзином у интервалу 8-10,7 м/с, мрежа је лелујала и померала се као завеса, долазећи до стазе, па је при померању закачила тужилину јакну (рајсфершлус), а затим и педалу од бицикла, умрсила се у десну страну тужилиног тела и бицикла, услед чега је тужилца изгубила равнотежу, пала на леву страну тела и том приликом повредила леву потколону кост. Ради збрињавања повреде одвезена је возилом службе хитне медицинске помоћи и примљена у Општу болницу у Врбасу, где јој је, након прегледа, констатована повреда у виду прелома горњег крајка голењаче леве потколенице која има карактер тешке телесне повреде. Након прегледа од стране лекара специјалисте физикалне медицине и рехабилитације, констатовано је да је покретљивост левог колена и левог скочног зглоба знатно редукована, те је тужилци индиковано спровођење стационарног физикалног третмана, који је она спроводила у Бањи "... у ..., од 29.06.2019. године до 20.07.2019. године. Због повређивања, тужилца је трпела болове јаког, средњег и лаког интензитета, о којима се изјашњавао судски вештак одговарајуће струке, а као последица повређивања код тужилце постоји умањење животне активности од 15% које се огледа у стању након санираног зглобног прелома горњег крајка голењаче леве потколенице и смањеној покретљивости у левом колону у средњем степену, а што за последицу има отежано пењање и силажење низ степенице, отежану вожњу бицикла, немогућност да хода по неравном терену, отежано обављање кућне хигијене и спортског-рекреативних активности, ношења већег терета, обављања тежих физичких послова и слично. Као последица умањења покретљивости левог колена и последично промењене схеме хода, код тужилце је присутна и болност, као и смањена покретљивост левог скочног зглоба, лаког степена и скуп болних стања везаних за крсну кичму. Стање је трајног карактера и не може се очекивати побољшање функционалног статуса, већ напротив, само евентуално погоршање услед развоја дегенеративних промена на левом коленом зглобу. При повређивању, тужилца је трпела примарни страх високог интензитета, трајања до једног минута, а услед

задобијене повреде која је била праћена болом, као и због акутне реакције на стрес, тужила је током наредна два дана трпела секундарни страх благог до средњег интензитета који је, након две недеље био благог до средњег интензитета, а затим наредних 10 недеља благог интензитета, након чега сталног страха више није било. Тужила је имала материјалне трошкове путовања за потребе лечења услед задобијених повреда, у укупном износу од 12.030,00 динара, а поред тога имала је и материјални трошак за лечење у смислу куповине лекова у износу од 1.054,40 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете и за накнаду материјалне штете на име трошкова лечења, делимично усвојио, применом одредби чланова 154. став 2., 173. и 184. Закона о облигационим односима, налазећи да је тужена Општина Кула, као ималац опасне ствари и одговорна за вршење комуналне делатности и одржавања улица и путева, те површина јавне намене у које спадају и игралишта и стазе, дужна да тужилу накнади предметну штету, јер није доказала да опасна ствар није била узрок штете, односно да штета потиче из неког другог узрока који се налази ван опасне ствари, при чему постоји допринос тужиле настанку штете од 50%. По оцени првостепеног суда, тужила је повређена на месту где се свакодневно креће, због чега је она морала да зна и види положај мреже у односу на стазу којом се кретала, односно возила бицикл, и да види да мрежа није фиксирана на доњем делу, да се помера услед ветра ка стази и преко ње, па је у том смислу требало да се креће са већом пажњом и да, евентуално, сиђе са бицикла.

Другостепени суд је, преиначењем првостепене пресуде, у одбијајућем делу одлуке о главном захтеву који се односи на накнаду материјалне штете за трошкове лечења и на накнаду нематеријалне штете, тужилу, по оба ова основа признао више износе од износа признатих првостепеном пресудом, налазећи да је првостепени суд чињенично стање у потпуности и правилно утврдио, али де је погрешно применио одредбу члана 192. Закона о облигационим односима, при оцени приговора доприноса тужиле настанку штете. По оцени другостепеног суда, тужила настанку штете није допринела у проценту од 50%, како је закључио првостепени суд, већ од 10%, независно од тога што се истим путем уобичајено креће. Животно је логично, по оцени другостепеног суда, да се неће сваки пут када неко том деоницом пролази, догодити ситуација да ветар "носи" мрежу са ограде игралишта, с обзиром на то да су временске прилике променљиве, па се у том смислу не може да тврди да је такву појаву тужила могла унапред да очекује и да је њен допринос због тога већи, а посебно није могла да предвиди да ће се мрежа да упетља у њено тело и бицикл. С тим у вези, другостепени суд је указао да не постоје услови за искључење одговорности тужених за насталу штету, имајући у виду да је утврђено да се предметна стаза користила и као бициклистичка.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је, преиначењем првостепене пресуде, у делу за накнаду материјалне штете на име трошкова лечења и за накнаду нематеријалне штете, правилно применио материјално право.

Штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу, сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете, у смислу одредбе члана 173. Закона о облигационим односима. За штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице

које се њоме бави на основу одредбе члана 174. истог Закона. Услови за ослобађање од одговорности прописани су одредбом члана 177. тако што се ималац ослобађа од одговорности, између осталог, ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица које он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став 2.). На основу одредбе члана 195. став 1. Закона о облигационим односима, ко другоме нанесе телесну повреду или му наруши здравље, дужан је надокнадити му трошкове око лечења и друге потребне трошкове с тим у вези, као и зараду, изгубљену због неспособности за рад за време лечења. Новчана накнада нематеријалне штете прописана је одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, тако што за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству. Подељена одговорност прописана је одредбом члана 192. Закона о облигационим односима, тако што оштећеник који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била, има право само на сразмерно смањену накнаду (став 1.). Кад је немогуће утврдити који део штете потиче од оштећеникове радње, суд ће досудити накнаду, водећи рачуна о околностима случаја (став 2.).

У конкретном случају, до повређивања тужиље, спорном приликом, дошло је на стази која се користи као пешачка и као бициклистичка, тако што се заштитна мрежа постављена на јавној површини, уз ограду дечијег игралишта и спортског терена, лелујала и померала, као завеса, долазећи тако до стазе пошто није била причвршћена на доњем крају, па је током таквог померања закачила тужиљину јакну (рајсфершлус), а затим и педалу од бицикла, умрсила се у десну страну тужиљиног тела и бицикла, услед чега је тужиља изгубила равнотежу, пала на леву страну тела и том приликом повредила леву потколону кост. Тужена Општина Кула је дужна да тужиљи накнади предметну штету, имајући у виду да је тужиља повређена на јавној површини коју је тужена дужан да одржава. Узрок повређивања тужиље је мрежа која није била причвршћена у доњем делу, због чега су је удари ветра померали на начин на који је она представљала опасну ствар за пролазнике.

Неосновани су наводи ревизије тужене Општине Кула да се тужиља није могла да креће бициклом стазом која није намењена за вожњу бицикла и да је непрописно кретање предметном стазом узрок повређивања, што искључује одговорност тужене за штету коју је тужиља претрпела спорном приликом. Супротно тим наводима ревизије ревидента, изведеним доказима утврђено је да се стаза којом се тужиља кретала спорном приликом користи, како за кретање пешака, тако и бициклиста. Закон о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", бр. 41/2009 ... 23/2019), вожњу бицикла прописује у одредби члана 40., тако што за вожњу бицикла где не постоји посебна стаза односно трака сме да се користи коловоз у ширини од највише 1 метар од десне ивице коловоза, осим на делу пута испред раскрснице или другог места на коме возило скреће улево, односно када врши претицање или обилажење (став 1.). За кретање бицикла и лаког електричног возила по пешачко-бициклистичкој стази, сходно се примењују одредбе овог Закона о кретању по бициклистичкој стази, при чему возач бицикла и лаког електричног возила не сме да се креће брзином већом од 10 км/х и дужан је да поступа са нарочитом опрезношћу према пешацима, тако да не

омета кретање односно не угрожава безбедност пешака. То значи да је возња бицикла пешачком стазом дозвољена, уз ограничење брзине кретања на начин прописан одредбом члана 40. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Међутим, свакако узрок повређивања тужиле је мрежа која није била правилно обезбеђена и због тога је представљала опасност за пролазнике. Начин кретања тужиле спорном приликом је од утицаја на њен допринос настанку штете и не може да искључи објективну одговорност ревидента, чијим пропуштањем је штета настала. Због тога, ревидент неосновано, у односу на преиначујући део побијане пресуде, указује на погрешну примену материјалног права.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе као ни ново тумачење права, па нису испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ревидента изјављеној против потврђујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, у смислу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Предмет тражене правне заштите је накнада материјалне штете на име трошкова лечења и накнаде нематеријалне штете. Побијана пресуда којом је тужбени захтев тужиле усвојен, донета је на основу утврђеног чињеничног стања да је тужилца предметну штету претрпела услед пропуштања тужене (ревидента), да обезбеди опасну ствар у власништву тужене и да је тужилца, због задобијених повреда, трпела физичке болове, страх, умањена јој је животна активност и имала је трошкове на име лечења, па јој је накнада призната применом одредби чланова 173, 174, 195. и 200. Закона о облигационим односима. Указивање ревидента на другачију одлуку донету у погледу његове објективне одговорности је без утицаја на одлучивање о посебној ревизији, имајући у виду да зависи од чињеничног стања утврђеног у сваком конкретном предмету, па с тим у вези, нема услова за уједначавањем судске праксе.

На основу одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије ревидента у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради накнаде штете тужила је поднела 16.01.2020. године, а вредност предмета спора побијаног дела је 281.542,20 динара.

Имајући у виду да је ово имовинско-правни спор у ком вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија ревидента, изјављена против потврђујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, није дозвољена, у смислу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**